

Številka: 6003-2/2021/

Datum: 28. 5. 2025

Zapisnik 6. seje Sveta Vlade Republike Slovenije za mladino (v mandatu 2021-2025)

Seja je potekala v sredo, 28. maja 2025 v veliki dvorani, Gregorčičeva ulica 27, Ljubljana. Pričela se je ob 13:00 uri.

Prisotni/odsotni:

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino: dr. Vinko Logaj.

Člani/ce/namestniki/namestnice: Klemen Ploštajner (Ministrstvo za solidarno prihodnost), Nina Ukmar (Ministrstvo za kulturo), Jure Trbič (Ministrstvo za javno upravo), Iztok Kos (Ministrstvo za zdravje), Nataša Lužar (Kabinet predsednika Vlade RS), Eva Bolha (nacionalne mladinske organizacije), Marko Gruden (nacionalne mladinske organizacije), Lucija Sevšek (nacionalne mladinske organizacije), Eva Kotnik (Mladinski svet Slovenije), Ines Korošec (Mladinski svet Slovenije), Jaka Trilar (mladinski sveti lokalnih skupnosti), Luka Mihalič (Študentska organizacija Slovenije), Tai Žnidarčič (Dijaška organizacija Slovenije), Urban Lečnik Spaič, (mladinski sveti lokalnih skupnosti).

Prisotni po pooblastilu članov/članic: Barbara Zupan (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije), Aljaž Debeljak (Ministrstvo za solidarno prihodnost), Maša Žagar (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), Iris Jelačin Knavs in Martina Verbančič (Ministrstvo za finance), Mojca Štruc (Ministrstvo za digitalno preobrazbo), Tine Pahor (mladinski sveti lokalnih skupnosti), Eva Hamler (mladinske organizacije v reprezentativnih sindikatih).

Odsotni: mag. Tina Kosi (Urad RS za mladino), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Tine Hafner (mladinski centri), Tadej Kobal (nevladne organizacije na področju mladine).

Drugi prisotni: Nika Podakar (Ministrstvo za javno upravo), dr. Tomaž Deželan in Maja Drobne (UL FDV), Petra Viki Čeru in Rok Hudoklin (MSS), dr. Maja Čarni Pretnar (Ministrstvo za pravosodje).

Sekretar Sveta Vlade RS za mladino: mag. Andraž Zgonc (Urad RS za mladino).

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je preveril sklepčnost, podal tehnična navodila glede izvedbe seje (da imajo prisotni izklopljen mikrofoni; ko dobijo besedo, vklopijo mikrofoni; se vsak, preden govori, najprej predstavi z imenom in priimkom in pove iz katere organizacije/ministrstva prihaja; se seja zvočno snema in je namen snemanja seje za potrebe priprave zapisnika seje, ki ga za Svet v okviru nalog po 6. členu Odloka o ustanovitvi sveta Vlade RS za mladino pripravlja Urad Republike Slovenije za mladino; je uporabnik posnetkov seje Urad Republike Slovenije. Nadalje je predsednik preveril ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo s predlaganim dnevnim redom kot je bil z vabilom predlagan in ali želi kdo razpravljati. Dnevni red je bil sestavljen na predlog mladinskih organizacij in združenj. Na predlog Eve Kotnik je bila predlagana zamenjava vrstnega reda, in sicer tako, da je bila točka šest: Predstavitev platforme projekta Blockchain Youth Work predstavljena na točko štiri, točka štiri: Predlogi mehanizmov s področja participacije mladih pa na točko šest. Člani in članice so sprejeli dnevni red v predlagani obliki.

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Sprejem dnevnega reda.
2. Potrditev in sprejem zapisnika 5. seje Sveta Vlade RS za mladino.
3. Pregled uresničevanja sklepov 5. seje Sveta Vlade RS za mladino (poročila: Urad RS za mladino).
4. Predstavitev platforme projekta Blockchain Youth Work - inovativno beleženje kompetenc pridobljenih v mladinskem delu z Blockchain tehnologijo (poročila: red. prof. dr. Tomaž Deželan, FDV UL).
5. Prostovoljstvo mladih. (poročila: Ines Korošec).
6. Predlogi mehanizmov s področja participacije mladih (poročila: Eva Kotnik).
7. Preprečevanje nasilja med in nad mladimi (poročila: Urban Lečnik Spaić).
8. Narava kot prostor za učenje in razvoj mladih (poročila: Urban Lečnik Spaić).
9. Požarna varnost v prostorih za mlade (poročila: Urban Lečnik Spaić).
10. Upravno-pravna podpora mladinskim organizacijam (poročila: Ines Korošec).
11. Razno.

K točki 2:

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino je preveril, ali se člani in članice Sveta Vlade RS za mladino strinjajo z zapisnikom 5. seje Sveta Vlade RS za mladino.

SKLEP št. 2:

Zapisnik 5. seje je bil sprejet.

K točki 3

Pregled realizacije sklepov 5. seje Sveta Vlade RS za mladino Sveta Vlade RS za mladino je podal sekretar Sveta Vlade RS za mladino. Realizacija sklepov 3/1 in 3/2 vezanih na menstrualne pripomočke (2. seja Sveta Vlade RS za mladino) še vedno poteka. Sklep št. dva se je nanašal na sprejem zapisnika.

Sklep št. 3:

»Sklep št. 4/1: »Svet Vlade RS za mladino prepoznava sprejem Zakona o gostinstvu kot ključnega za reševanje stanovanjske problematike mladih v turistično zanimivih mestih.« je bil posredovan MGTŠ 7.10.2024. Sklep se ponovno posreduje pristojnemu ministrstvu.

Sklep št. 4/2: »Svet Vlade RS za mladino priporoča, da spremembe Zakona o gostinstvu zajamejo tudi manjše turistično zanimive kraje v Sloveniji, saj so ti zaradi dodatne depopulacije posebno ranljivi na vplive turizma.«

Sklep št. 4/3: »Svet Vlade RS za mladino priporoča, da MGTŠ pri oblikovanju Zakona o gostinstvu upošteva predloge Mladinskega sveta Slovenije, po dokončnem oblikovanju predloga pa Mladinskemu svetu Slovenije poda odgovore glede njihovih predlogov.«

Gre za sklep 4. seje, ki je bil posredovan MGTŠ 7.10.2024, 20.2.2025 ter 13.3.2025 in je bil realiziran.

Sklep št. 4/1: Ministrstva (velja za tista, ki še niso poročala za leto 2025), bodo letno do 31. marca poročala Svetu Vlade RS za mladino o napredku in novih ter načrtovanih ukrepih, namenjenih mladim v tekočem letu.)
je bil realiziran, razen MVZI in MZI.

Sklep 4/2: Ministrstva bodo ob pripravi proračunskih dokumentov vključila predstavnike mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino v procese vsebinskega oblikovanja ukrepov, ki so namenjeni mladim, z namenom večje transparentnosti proračunskih postavk za mlade.

Sklep s stalno realizacijo.

Sklep 5/1: Svet Vlade RS za mladino se seznaja z vsebino mnenjskega dokumenta "Duševno zdravje mladih".

Sklep je bil realiziran.

Sklep 5/2: Ministrstvo za zdravje preuči in analizira obstoječe programe, ki se izvajajo na nacionalni ravni za promocijo in ozaveščanje duševnega zdravja na targetirane skupine (dijaki, študenti) in širše družbe ter skupaj z ministrstvom za vzgojo in izobraževanje izvedeta pregled obstoječih programov in aktivnosti na področju duševnega zdravja v osnovnih in srednjih šolah, vključno z analizo potreb in razpoložljivih virov za promocijo duševnega zdravja ter ozaveščanja o duševnih težavah in motnjah med mladostniki. Ministrstvo za zdravje in ministrstvo za vzgojo in izobraževanje poročata o izvedenem v roku šestih mesecev.

Rok za realizacijo sklepa še ni potekel.

Sklep 5/3: Svet Vlade RS za mladino predlaga, da MVI in MZ pripravita pregled ponudbe izobraževanj za šolske pedagoške in svetovalne delavce za prepoznavanje duševnih težav, pri čemer se prednostno določijo ključni koraki za implementacijo v kratkoročnem obdobju. Ministrstvo za zdravje in ministrstvo za vzgojo in izobraževanje poročata o izvedenem v roku šestih mesecev.

Rok za realizacijo sklepa še ni potekel.

Sklep 6/1: MJU bo v roku enega meseca sporočilo termin za srečanje s predstavniki mladinske strani Sveta Vlade RS za mladino na temo uvedbe statusa prostovoljca v slovenskih srednjih šolah in fakultetah. Na sestanek povabijo tudi predstavnike MVI, MVZI ter MDDSZEM. Predstavniki mladinskih organizacij in združenj pripravijo delovno gradivo o vlogi in nalogah delovne skupine za uvedbo statusa prostovoljca ter predlog rešitev, ki bo priloga k vabilu na sestanek.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 6/2: Svet Vlade RS za mladino priporoča, da MJU pri oblikovanju Strategije razvoja NVO in prostovoljstva 2024-2030 prouči predloge Mladinskega sveta Slovenije ter pri

tem poskrbi, da bodo tematike in pomen prostovoljstva mladih in prostovoljskih mladinskih organizacij ustrezno zastopana v teh dokumentih.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 7/1: URSM in MJU preučita možnost vključitve predstavitev priročnika v njihove aktivnosti in o tem v roku 3 mesecev poročata MSS/mladinski strani SVM.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 7/2: URSM in MJU preučita možnost vključitve priročnika kot gradivo izobraževanj mladinskih delavcev / organizacij v sektorju in o tem poročata MSS/mladinski strani SVM.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 8/1: Svet Vlade RS za mladino se seznaja z zaključki X. cikla Evropskega mladinskega dialoga ter z delom ambasadorjev mladinskega dialoga.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 8/2: Svet Vlade RS za mladino soglaša, da se delo ambasadorjev predstavi na seji SVRSM ob zaključku mandata ambasadorjev mladinskega dialoga.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 8/3: Svet Vlade RS za mladino na podlagi vsebinskih izhodišč za organizacijo nacionalnega posveta mladinskega dialoga 2025 podpira sodelovanje ministrstev na Nacionalnem posvetu mladinskega dialoga v jeseni 2025 in s tem sodelovanje pri pripravi na njihova področja navezujočih ukrepov. Rok za predložitev vsebinskih izhodišč je september 2025.

Rok za realizacijo sklepa še ni potekel.

Sklep 8/4: Urad RS za mladino sproti na sejah Sveta Vlade RS za mladino predstavi relevantne resolucije oziroma dokumente Sveta EU in drugih evropskih inštitucij s področja mladine, da bodo z njimi seznanjeni tako predstavniki mladinskih organizacij in združenj kot tudi ostala ministrstva.

Sklep s stalno realizacijo.

Sklep 9/1: Svet Vlade RS za mladino se seznaja z mehanizmi in iniciativami participacije v mednarodnih institucijah.

Sklep je bil realiziran.

Sklep 9/2: Svet Vlade RS za mladino predlaga MJU, da v roku treh mesecev preuči možnosti za implementacijo mehanizmov in iniciativ participacije v Republiki Sloveniji. Po potrebi MJU vključi tudi ostala ministrstva in predstavnike mladinskih organizacij. Sklep je bil realiziran.

Sklep 10: Predstavniki mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino se v roku meseca dni povežejo in sestanejo z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter vzpostavijo dialog o pripravi strategije za odpravo prekarnosti. Sklep je bil realiziran.

K točki 4:

Predstavitev platforme in rezultate projekta Blockchain Youth Work - inovativno beleženje kompetenc pridobljenih v mladinskem delu z Blockchain tehnologijo je predstavil dr. Tomaž Deželan, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani. Projekt je bil izveden v sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije in drugimi partnerji, ki so sodelovali v konzorciju. Povedal je, da je pomembna verodostojnost informacij, ki se nanaša na pridobivanje kompetenc s področja mladinskega dela, izgradnja sistema, ki dolgoročno krepi polja, ki so zelo relevantna v strateškem smislu tako z nacionalnega kot evropskega vidika. Ob tem pa tudi krepijo prepoznavnost področja, ki ima s tem tudi izzive, v to smer pa gre tudi implementacija Evropske agende za mladinsko delo oziroma bonskega procesa. Platforma, ki je nosilec različnih elementov kakovosti, temelji na tehnologiji verižnih blokov. Gre za projekt strateškega partnerstva, ki je financiran iz programa Erasmus+ in ga vodi hrvaška mreža Mladi Hrvatske. Že v začetku je bilo načrtovano, da se s partnerstvom pokrije celotno regijo, v kateri se mladinski delavci usposablajo in v kateri se slovenski mladi prevladujoče udeležujejo programov. Partnerji so tako iz Srbije, Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Partner iz Avstrije je tudi organizacija, ki certificira programe neformalnega izobraževanja na področju mladine. V smislu krepitve kredibilnosti in profesionalizacije področja mladinskega dela je bil namen tudi tehnološka podpora na podlagi dobrih praks, ki preprečuje ponarejanje izobraževalnih izidov. Na tej podlagi se lahko krepi prepoznavnost mladinskega dela, in sicer zaradi dobro strukturiranih aktivnosti in kurikularno dobro načrtovane aktivnosti, kar platforma omogoča. Popravki v platformi niso mogoči, če pride do napake, se certifikat uniči in naredi novega. To omogoča, da se verodostojnost programov postavi na novo raven. Preko tega se lahko uresničujejo tudi širši cilji kot npr. priznavanje pridobljenih

kompetenc, da bi tudi drugi sistemi lahko prepoznali tega kot bolj verodostojnega, kredibilnega in dobro strukturiranega ter obenem v smeri profesionalizacije mladinskega dela, kjer se želi jasno izpostaviti, da je profil mladinskega delavca v nekaterih državah zelo profesionaliziran poklic. Ob tem je navedel primere držav, kjer imajo študijske programe mladinskega dela na prvi in drugi stopnji (npr. Estonija, Finska), česar v Sloveniji ni, lahko pa se vpisujejo posamezni predmeti na različnih fakultetah. Zaradi tega je taka platforma še posebej pomembna. S tem so želeli omogočiti tudi kontinuiran profesionalni razvoj mladinskih delavcev, ki temelji na standardih kakovosti mladinskega dela. Trenutno se operira z naborem pilotnih programov, mapiranja najbolj kakovostnih programov mladinskega dela v državah konzorcija. Prilagojen je tako, da jih tudi drugi npr. visokošolski sistem lahko prepozna po svojih terminologijah in elementih, ki so potrebni za priznavanje tovrstnih kompetenc. Ob tem je bil uveden sistem svetovanja in preverjanja kakovosti, ki deluje v okviru konzorcijske skupine, zato da so v platformo umeščeni kakovostni programi ter imajo zagotovljeno tudi evalvacijo. Želijo si nadaljnjih faz in prepoznavne s strani nacionalne avtoritete. Jaka Trilar je v razpravi povedal, da je mladinsko delo poznano pod različnimi pojmi, npr. vseživljenjsko učenje, različna izpopolnjevanja. Zato je menil, da je priznavanje in vrednotenje kvalitetnih izvajalcev in programov pomembno, tako z vidika izvajalcev kot udeležencev aktivnosti. V mladinskem sektorju obstajajo zelo kvalitetni izvajalci, ki niso le mladi, temveč tudi tisti, ki z njimi delajo že vrsto let in imajo ogromno znanja in spretnosti, ki jih lahko ponudijo naprej. Predsednik Sveta je menil, da je mladinsko delo cenjeno. Dr. Tomaž Deželan se je s tem strinjal, povedal, da je tudi sklic in delovanje Sveta Vlade RS za mladino primer dobre prakse. Ob tem je menil, da kljub vsemu obstaja določena mera neprepoznavnosti mladinskega dela kot relevantnega vira znanj in kompetenc, tudi npr. v visokem šolstvu, gre pa bolj za vprašanje ozaveščenosti o področju mladinskega dela. Izpostavil je, da obstajajo na slovenskih univerzah primeri, ko v študijske programe vstopajo mladinski delavci in vnašajo inovativne primere neformalnega učenja v študijski program, ob tem pa so tudi zelo uspešni. Obstaja pa dejstvo, da marsikatero strokovno službo tega dela ne poznajo, tudi npr. na zavodu za zaposlovanje v povezavi s svetovanjem o bodoči karierni poti. Nina Ukmar je pozdravila projekt in vprašala kdo bo s platformo po izteku projekta upravljal. Dr. Tomaž Deželan je povedal, da se pilotni projekt izteka; platformo bodo zanesljivo uporabljali partnerji, saj so partnerji v sodelujočih državah ključni deležniki mladinskega sektorja. Vsekakor pa si želijo, da postane sistemska platforma s katero bo upravljalo partnerstvo oziroma konzorcij, ki se mora oblikovati po koncu projekta. Med trajanjem projekta se izdajajo ustrezni certifikati, za izdajanje le-teh pa po koncu pogodbenega obdobja ne bo več pravne podlage za izdajanje. Vizija partnerjev je, da se v proces vključi nacionalna avtoriteta, to je Urad RS za mladino, Mladinski svet

Slovenije pa zadrži svojo vlogo kot reprezentativna organizacija ter Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani kot predstavnik visokega šolstva, možna pa je tudi širitev izven tega okvira. Tak konzorcij bi potrjeval te programe in njihovo izvedbo.

SKLEP št. 4/1:

Svet Vlade RS za mladino se je seznanil s predstavitvijo platforme projekta Blockchained Youth Work in njenimi ključnimi značilnostmi ter dosežki v okviru pilotne faze projekta.

SKLEP št. 4/2:

Urad RS za mladino prouči možnosti za validacijo kakovostnih izobraževanj, ki jih že izvajajo organizacije, tudi v povezavi z mehanizmi financiranja, hkrati pa z resornimi ministrstvi do konca leta 2025 v sodelovanju s partnerji predlaga način umestitve in podpore pri delovanju platforme.

K točki 5:

Točko Prostovoljstvo mladih je predstavila Ines Korošec. Mladinski svet Slovenije je v sodelovanju z organizacijami članicami za leto 2025 izbral temo prostovoljstva za zagovorniško kampanjo. Pojasnila je razloge zakaj so se tako odločili. Prostovoljstvo mladih je ključen steber aktivnega državljanstva, prispeva k večji socialni povezanosti, solidarnosti in osebnemu ter strokovnemu razvoju mladih. Prostovoljci razvijajo veščine kot so npr. organizacijske, komunikacijske, sodelovanje v timu, kritično razmišljanje, sočutje itn. Zelo lep primer prostovoljstva je bilo mogoče videti v letu 2023, ko so Slovenijo prizadele poplave. Takrat je delovalo več kot 206.000 prostovoljcev, ki so skupno opravili več kot osem milijonov ur dela, v to pa so seveda vključeni tudi mladi. Mladinske organizacije so prostor kjer mladi skozi prostovoljstvo razvijajo vrednote kot so solidarnost, odgovornost, spoštovanje, različnost, hkrati pa se aktivno vključujejo v okoljske projekte kot npr. boj za človekove pravice, kulturni dialog, duševno zdravje, digitalna pismenost in pomoč skupnosti. So odskočna deska za osebno rast in pomembne za družbene spremembe. Pomembno je tudi vključevanje mladih z manj priložnostmi, saj prostovoljstvo zanje ni le pomoč, ampak tudi način opolnomočenja. Lažje lahko prepoznajo svoje sposobnosti, razvijajo občutek vrednosti in soustvarjajo skupnost. Sam sistem prostovoljstva v Sloveniji pa ima različne izzive in z njimi se prostovoljci srečujejo že vrsto let. Kompetence, pridobljene s prostovoljstvom, pogosto niso priznane v izobraževalnem sistemu ali pa kasneje pri iskanju zaposlitve. Prav tako organizacije pogosto nimajo sredstev za mentorje, kar pa vpliva na kakovost izkušenj. Za trajnostni razvoj prostovoljstva med mladimi je torej ključno, da prostovoljske izkušnje prepoznamo kot enakovredne drugim oblikam delovnih izkušenj in da jim damo prostor

tako v izobraževanju, zaposlovanju kot tudi družbeni zavesti. Ta kampanja je pravzaprav poziv k večji prepoznavnosti vloge mladinskih prostovoljnih organizacij in njihovih prostovoljstev ter učinkov njihovega dela. Hkrati pa tudi poziv k okrepitvi sistemskih pogojev za njihovo delo in predvsem je praznovanje tega, kar mladi prostovoljci delajo. Kampanja je bila najavljena 15. aprila 2025, uradno pa se je pričela 23. aprila 2025 z novinarsko konferenco, načrtovane so aktivnosti skozi leto. 15. maja 2025 je bila slavnostna prireditev ob zaključku natečaja Prostovoljec leta 2024, od 19. do 25. maja je bil nacionalni teden prostovoljstva, kar je predstavljal osrednji vrh same kampanje, 19.5. je bila izvedena okrogla miza mladih z odločevalci na temo prostovoljstva, 22.5.2025 pa je bil veseli dan prostovoljstva, kjer so sodelovali na tržnici. 12. avgust je mednarodni dan mladih ob kateri je načrtovana novinarska konferenca na kateri bo predstavljen zaključek kampanje, kar pa seveda ne pomeni, da se bodo prenehali ukvarjati s to tematiko. V marcu 2025 so tudi v Mladinskem svetu Slovenije v sklopu komisije za mladinske politike ustvarili mnenjski dokument na temo prostovoljstva, kateri bo predstavljen na naslednji Sveta Vlade RS za mladino.

Eva Kotnik je glede okrogle mize, ki je bila izvedena 19.5.2025, povedala, da je bila ideja, da se sooči tako poglede mladih prostovoljcev oziroma njihovih predstavnikov s pogledi pristojnih ministrstev. Sodelovali so predstavniki Ministrstev za javno upravo kot tudi ministrstva za vzgojo in izobraževanje, mladi prostovoljci in Rok Pandel, ki je tudi predsednik Sveta Vlade RS za nevladne organizacije in prostovoljstvo ter dolgoletni prostovoljec. Glede razprave je izpostavila, da so se vsi strinjali, da prostovoljstvo mladih mora biti sistemsko prepoznano kot ključna vrednota, kako prispeva k družbi, mladi s prostovoljstvom torej razvijajo pomembne kompetence, odgovornosti, občutek za skupnost in te izkušnje morajo biti prepoznane tudi v izobraževalnem sistemu, na trgu dela in štipendijski politiki. Glede rešitev si sicer niso bili enotni, so pa se strinjali, da gre za pomembno področje, ki ga je potrebno še naprej razvijati in mu namenjati pozornost. Prav tako so se strinjali, da je za dolgoročno stabilnost mladinskih prostovoljskih organizacij pomembna tudi profesionalizacija in ustrezna sistemska podpora. Del kampanje so tudi zgodbe mladih prostovoljcev, ki jih redno objavljajo ob petkih na spletni strani Mladinskega sveta Slovenije in socialnih omrežjih. Te zgodbe se ne pišejo same, ampak se lahko pišejo le v okolju, ki jih podpira in omogoča, kar se je pokazalo tudi na okrogli mizi, to je, da je ključna sistemska podpora. Pogovor je tekel o različnih ukrepih, mentorstvih, zaposlitvah, strokovni podpori, zlasti v krovnih organizacijah, pomoči pri zmanjšanju administrativnih bremen na vseh ravneh, od lokalne do nacionalne. Ob tem je omenila tudi potrebo po večji usklajenosti med resorji na tem področju ter vključevanje mladih v oblikovanje politik. Zdi se jim pomembno, ker prostovoljstvo posega na različna področja, da različni organi sodelujejo med seboj. S kampanjo želijo omogočiti prostor,

da prostovoljstvo mladih najde svoje mesto, ki si ga zasluži, tako v nekih splošnih pogovorih kot tudi v dokumentih in drugje.

Urban Lečnik Spaić je povedal, da je bil po prejšnji seji Sveta Vlade RS za mladino izveden skupni sestanek v prostorih Ministrstva za javno upravo na katerem so sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za vzgojo in izobraževanje, Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter predstavniki mladinske strani. Menil je, da je bil sestanek uspešen, pojasnjeni so bili izzivi in stališča ter stanje na ravni predpisov in odprtih zakonodajnih predlogov. Menil je, da je obstajal konsenz, da je vprašanje statusa prostovoljca smiselno nasloviti, preveriti kakšne so možnosti in rešitve. Rešitve je morda najlažje nasloviti na podzakonski ravni. Povedal je, da s strani predstavnikov mladih, ki so bili udeleženi na sestanku, dogovorjeno (prikaz različnih tipov profila mladih prostovoljcev glede na aktivnosti in ure vključenosti ter tipično obremenitev) še ni bilo pripravljeno zaradi procesa priprave predloga Resolucije o nacionalnem programu za mladino in vključevanja v druge resolucije. Morali bodo vložiti še nekaj napora v pripravo dogovorjenega, torej kdo so ti prostovoljci in organizacije, ki so relevantni za status prostovoljca v srednjih šolah in na fakultetah.

Jure Trbič se je v imenu Ministrstva za javno upravo strinjal s predhodno izrečenimi mnenji in izrazil zadovoljstvo nad predstavljeno zagovorniško kampanjo. Ker prostovoljstvo sodi v delokrog ministrstva za javno upravo, so veseli vsake zgodbe s tega področja. Ministrstvo za javno upravo je bilo aktivno vpeto v dogodke, ki so bili prej omenjeni. Povedal je, da je v zadnji fazi javni razpis glede profesionalizacije nevladnih in prostovoljskih organizacij, ki bo letos še izraziteje dal poudarek prav področju prostovoljstva.

Jaka Trilar je izpostavil pomembnost mladinskih organizacij pri prostovoljstvu, pri čemer se marsikdaj nanje pozablja, še posebej v širšem pomenu v medijih. Omenil je udeležbo mladih glede reševanja posledic poplav in tudi lastni angažma, pri čemer je podal primer neposredne pohvale, ki so je bili deležni taborniki s strani poplavljenih v primerjavi z vojaki Slovenske vojske. Menil je, da je iz tega primera moč prepoznati koliko organizacijskih sposobnosti si lahko mladi pridobijo z mladinskim delom in delom v mladinskih strukturah. Zato meni, da je te organizacije potrebno podpirati, tudi z vidika delovanja. Zato je podal apel na različna ministrstva, da se te zadeve uredijo, saj s tem pride do več zdravja, tako fizičnega kot duševnega, organizacijskih sposobnosti, razvoja in prostovoljstva kot zelo pomembne tematike.

Predsednik Sveta je podprl širitev pomena prostovoljstva med resorji in širše v slovenski prostor. Povedal je, da za to obstajajo različni vzvodi in rešitve, iskanje stičnih točk in sistemskih rešitev.

SKLEP št. 5/1:

Svet Vlade RS za mladino se seznaja s kampanjo Mladi spreminjamo svet – prostovoljno!, ki poteka med aprilom in avgustom 2025 in naslavlja sistemske izzive prostovoljstva mladih v Sloveniji.

SKLEP št. 5/2:

Svet Vlade RS za mladino poziva pristojna ministrstva, zlasti Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Ministrstvo za visoko šolstvo, da v okviru svojih pristojnosti do 30.9.2025 preučijo možnosti za vzpostavitev in priznavanje prostovoljstva v izobraževanju ter pregledajo eventuelne podporne mehanizme za prostovoljno delo mladih in povezovanje z mladinskimi organizacijami.

K točki 6:

Predloge mehanizmov s področja participacije mladih je predstavila Eva Kotnik. Povedala je, da obravnavana točka sledi točki, ki je bila obravnavana tudi na predhodni seji. Na prejšnji seji je bila obravnavana točka Prenos mehanizmov participacije mladih iz mednarodnih inštitucij v RS. Sprejet je bil sklep, da MJU, da v roku treh mesecev preuči možnosti za implementacijo mehanizmov in iniciativ participacije v Republiki Sloveniji. Po potrebi MJU vključi tudi ostala ministrstva in predstavnike mladinskih organizacij. Po srečanju s predstavniki ministrstva za javno upravo so na strani mladinskih organizacij in združenj pripravili pet predlogov za dvig participacije mladih, kar je bilo tudi posredovano kot gradivo za sejo. Gre za delovno gradivo, ki so ga že posredovali tudi ministrstvu za javno upravo in se trenutno nahaja v njihovem internem pregledu. Veseli jih, da je ministrstvo za javno upravo izkazalo interes; verjamejo, da je čas, da se interes pretvori v konkretne premike in s predlagano točko želijo spodbuditi razpravo o predlaganih petih tipih mehanizmov. Razložila je, zakaj se jim zdi vredno usmerjati pozornost in energijo v dvig participacije mladih. Participacija namreč ni samoumevna, potrebno je delati na njej, kar mladi želijo in znajo. Raziskave kažejo, da mladi želijo sodelovati, vendar v smiselnem okolju in okolju, ki jih pri participaciji podpira, zato moramo ustvarjati pogoje, ki bodo mlade pri tem podpirali in jim omogočili sodelovanje. Verjamejo, da je pomembno vlagati v dvig participacije mladih kot dolgoročno naložbo, saj vključevanje mladih v snovanje politik ni pomembno le zanje, ampak za vse.

Kot najpomembnejšega od petih predlaganih mehanizmov je izpostavila mladinsko preverjanje ali tako imenovani youth check. Gre za orodje za oceno vpliva zakonodajnih predlogov za mlade. Gre za zadevo, ki sledi mednarodnim praksam iz tujine, ki se že izvajajo. Do določene mere je mladinsko preverjanje že vpeljeno na ravni Evropske unije, npr. v Ekonomsko socialni odbor, prav tako pa to že izvajajo številne države npr. Nemčija, Francija, Avstrija, Španija, Irska, prav tako pa tudi posamezne regije v Italiji. Kot ključno gradivo pri pripravi predloga je izpostavila raziskavo Evropske komisije z angleškim naslovom Youth mainstreaming, youth impact assessment and youth checks A comparative overview. Zahvalila se je Uradu RS za mladino, ker samoiniciativno intenzivno dela na prevodu teksta, kar bo omogočilo, da se dobre prakse razširijo tudi po Sloveniji. Ob tem je apelirala na vse prisotne, da kadar gre za strateške dokumente oziroma pomembne raziskave, da je več kot dobrodošlo, da se jih prevaja v slovenski jezik ter so s tem dostopne širši slovenski javnosti.

Naslednji tip mehanizma so redni dialogi ministrstev z mladimi. Gre za kombinacijo z zgledom v evropskem mladinskem dialogu, dialogih evropskih komisarjev z mladimi in njihovih letnih srečevanj z mladimi. Tako prakso bi želeli prenesti tudi na nacionalno raven, torej srečanja resorjev z mladimi. Pri pripravi predlogov so razmišljali tudi o uporabi že obstoječih struktur, npr. Svet Vlade RS za mladino. Pomembno se jim zdi, da pripravljeni predlogi pridejo do resorjev ter da se nanje pripravi tudi odziv, saj je povratna informacija za mlade pomembna. Prav tako je pomembno, da se te zadeve potem tudi transparentno objavlja.

Tretji tip predlaganega mehanizma je soupravljanje mladinskega sektorja kot nadgradnja delovanja Sveta Vlade RS za mladino po modelu soupravljanja mladinskega sektorja Sveta Evrope. Tam je že od leta 1972 v praksi model soupravljanja mladinskega sektorja, kjer so mladi enakopravni predstavnikom ministrstev držav članic v odločevalskem telesu. Zato verjamejo, da če so mladi v Svetu Evrope sposobni učinkovito soupravljati mladinski sektor, lahko to naredijo tudi v Sloveniji. Odličen prvi korak in podlaga sta že narejena v Svetu Vlade RS za mladino, zato predlagajo krepitev njegove vloge in pomena.

Četrty tip predlaganega mehanizma je nacionalni participativni proračun. Gre za uvedbo orodja, ki omogoča mladim neposreden vpliv na porabo javnih sredstev. Za zgled jim je bil projekt, ki je pripravil okvir za implementacijo participativnih proračunov za mlade za različna evropska mesta. Kot izjemno dober in konkreten primer je podala primer iz Portugalske, ki je primer uspešnega nacionalnega participativnega proračuna za mlade že od leta 2015.

Zadnji predlagani mehanizem je krepitev mehanizma evropskega mladinskega dialoga na nacionalni ravni, kjer gre za nadgradnjo obstoječih struktur in krepitev vloge teh

mehanizmov. Želijo si, da se nacionalna priporočila pripravijo na podlagi konferenc, posvetovanj in analiz stanja, da se uskladijo priporočila z ministrstvi ter da se vse to prevede v zaveze k implementaciji konkretnih ukrepov, da se mehanizem razširi in da se ga mladi zavedajo in več poslužujejo ter da je o njem obveščena tudi širša javnost. Zaključila je s tem, da si želijo podpreti mlade, da so aktivni v družbi, so soustvarjalci politik, ki jih zadevajo in če to delajo druge države, Evropska unija, Svet Evrope, ne vidijo razloga zakaj ne bi tega počeli tudi v Sloveniji.

Jure Trbič je povedal, da je iz vidika ministrstva za javno upravo točka izjemno zanimiva, saj participacija sodi v področje boljše in kakovostnejše zakonodaje. Povedal je, da so se po prejšnji seji že sestali s predstavniki Mladinskega sveta Slovenije kot tudi predstavniki Urada RS za mladino. S predstavniki Mladinskega sveta Slovenije dvakrat in s predstavniki Urada RS za mladino enkrat. Menil je, da so predlogi podani v obliki, ki omogoča nadaljnjo diskusijo. Korak, ki tako sledi je poglobljena diskusija o teh predlogih in odločitve o predlogih, ki so izvedljivi in opustitev tistih, ki v tem trenutku niso. O nosilcih, virih in časovnici bo smiselno razpravljati po opravljeni diskusiji v naslednjem koraku. Na ministrstvu za javno upravo ocenjujejo, da bo poleg že omenjenih deležnikov, torej Mladinskega sveta Slovenije in Urada RS za mladino, potrebno v diskusijo vključiti še druge resorje na katere se posamezni predlogi tudi nanašajo.

Predsednik Sveta je predlagal preoblikovanje sklepov kot so jih pripravili predlagatelji točke. Eva Kotnik je izrazila željo, da bi dobili povratno informacijo na vse predlagane mehanizme in da bi želeli, da se to v sklepih tudi odraža, da se jih preuči, preveri kakšen je njihov potencial za izvedbo. Meni, da je dobro, da se vsaj enega od predlaganih loti konkretno, bi si pa želeli povratne informacije na ostale predloge mehanizmov, zato da bi v prihodnje sledil enak način tudi za ostale predlagane mehanizme. Jure Trbič je povedal, da gre predlog ministrstva za javno upravo v smeri, da se jih preuči in razdeli in se je strinjal s predlogom predsednika Sveta. Predsednik Sveta je povedal, da predlagani sklepi ne pomenijo, da bi se mehanizmom, ki niso omenjeni v sklepu 6/2, v nadaljevanju odrekli, vendar pa je konkretna priprava predlogov v tem trenutku preuranjena. Eva Kotnik je ponovno izrazila željo po pridobitvi povratne informacije za vse predlagane mehanizme. Jure Trbič je povedal, da predlagajo spremembo predloga sklepa, ki predvideva do naslednje seje že pripravo pravzaprav akcijskega načrta umeščanja mehanizmov, in sicer v smeri da se do naslednje seje presodi, kateri so primerni za nadaljnjo obravnavo in kateri morda v tem trenutku niso ter da v tej diskusiji sodelujejo tudi resorji. Jaka Trilar je predlagal, da se točko oziroma gradivo ponovno obravnava na naslednji seji.

SKLEP št. 6/1:

Svet Vlade RS za mladino se seznaja z združenimi predlogi mehanizmov za krepitev participacije mladih: mladinsko preverjanje (youth check), redni dialogi ministrstev z mladimi, model (so)upravljanja mladinskega sektorja, nacionalni participativni proračun ter krepitev mehanizma EU mladinskega dialoga na nacionalni ravni.

SKLEP št. 6/2:

Svet Vlade RS za mladino predlaga, da Ursm v sodelovanju z mladinskimi organizacijami do naslednje seje pripravi analizo možnosti krepitev mehanizma EU mladinskega dialoga na nacionalni ravni in izhodišča za uvedbo z opredelitvijo nosilcev, časovnico in potrebnimi resursi.

SKLEP št. 6/3:

Gradivo oziroma obravnavana točka se ponovno uvrsti na naslednjo sejo Sveta Vlade RS za mladino.

K točki 7:

Točko Preprečevanje nasilja med in nad mladimi je predstavil Urban Lečnik Spaić. Predlagali so jo, ko so pred časom gledali različne posnetke nasilja, ki se je odvijalo tako med mladimi kot nad mladimi in tudi mladih nad starejšimi. V zadnjih tednih tema v medijih sicer ni aktualna, zdi pa se mu žal, da se v medijih odpira le ob ekscesnih primerih. Zavedajo se, da točka ne posega le na mlade, temveč tudi otroke, torej osnovnošolske otroke in nasilje, ki se začne dogajati že takrat. Menijo, da je pomembno, da se tudi Svet Vlade RS za mladino opredeli do nasilja, ki je trenutno v porastu, do neke normalizacije nasilja, ki je predvsem na račun spletnega nasilja, na račun tega, da otroci preživijo 10 ali več ur v virtualnem svetu, se ne zavedajo več niti kaj se dogaja v realnosti, niti kaj je realno in kaj ne. Ob tem se velikokrat sliši, da je policija tista, ki prepozno ukrepa, iz terena pa pozna kar nekaj primerov, ko je policija ukrepala šele po aktivaciji v medijih. Menil je, da je to področje, kjer je potrebna interdisciplinarnost in v tej smeri predlagajo tudi sklepe. Kot mladinske organizacije si želijo biti vključeni v reševanje te problematike, želijo si biti del rešitve. Nenazadnje veliko mladih je članov ene od organizacij, saj predstavljajo velik spekter organizacij ali pa se mladi udeležujejo popoldanskih aktivnosti v mladinskih centrih in podobno, zato menijo, da so lahko mladinske organizacije oziroma organizacije za mlade aktiven sogovornik in pomoč pri reševanju tega problema. Njihov predlog gre v smeri, da bi se spodbujalo aktivno

vključevanje organizacij v reševanje problemov, da se spodbuja vse pristojne organe za čimprejšnje ukrepanje in hkratno obsojanje nasilja, da se spodbuja šole in podobne organe, da lahko pri reševanju teh težav vključujejo mladinske organizacije iz katerih prihajajo bodisi storilci bodisi žrtve kaznivih dejanj ali nasilja. Ob tem pa poudarjajo, da mladi, ki so vključeni v neke procese mladinskih ali prostovoljnih organizacij oziroma programe, so mladi za katere sicer ni moč nikoli trditi, da niso izvajalci nasilja, vendar lahko z gotovostjo trdijo, da mladi, ki gredo čez te programe so v manjši meri tisti, ki so storilci takih ravnanj, hkrati pa tudi mladi, ki so žrtve kaznivih dejanj ali nasilja, se lažje spopadejo z nasilnimi dogodki, če so vključeni v mladinske programe. Pri tem si želijo dodatno podporo za organizacije, da lahko pomagajo tako žrtvam kot tudi storilcem, saj je potrebno delati tudi z njimi, še posebej, ker vedno ne pride do kaznivega dejanja do te mere, da ga mora obravnavati policija. Hkrati pa tudi, da se spodbuja več programov, kjer se lahko mlade pravočasno vključi v neke preventivne programe. Točko so želeli obravnavati, da bi se vsi skupaj zavedeli interdisciplinarnosti problema ter da bi vsi skupaj delali na reševanju problema, ne le takrat, ko se v medijih bere o ekscesnih primerih, temveč tudi takrat, ko problema ni v medijih. Urban Lečnik Spaič je menil tudi, da bo zmanjšanje uporabe telefona posledično pomagalo tudi pri zmanjšanju nasilja med mladimi. Sicer pa si želijo vključevanja organizacij in naslavljanja te tematike.

Predsednik Sveta je kot minister za vzgojo in izobraževanje povedal, da si zanesljivo želijo participacijo vseh javnosti v družbi k preprečevanju vseh oblik nasilja, ne zgolj spletnega ali pa ene od vrst. Ključna zgodba je preventivno delovanje, policija vstopa v prostor največkrat takrat, ko gre že za ukrepanje. Trenutno je v pripravi dogodek glede kibernetске varnosti, saj je potrebno opolnomočiti tudi pedagoške delavce.

Tai Žnidarčič je povedal, da na Dijaški organizaciji Slovenije opažajo, da je na srednjih šolah zelo veliko pomanjkanje svetovalnih delavcev in služb. Svetovalne službe so preobremenjene; podal je primer iz novogoriške gimnazije, vezan na (ne)razpoložljivost svetovalne službe, kar je v nujnih primerih neustrezno. Zato ga je zanimalo kaj je tu moč storiti in ali lahko ministrstvo za vzgojo in izobraževanje kaj stori. Predsednik Sveta je povedal, da je organizacija dela pristojnost posameznega delodajalca, ključna pa sta odziv in dostopnost v šoli ali dijaškem domu. Gre za določene protokole, tako na nacionalni ravni kot na ravni posameznega vzgojno izobraževalnega zavoda, kjer mora biti za primer stiske ali kakršnekoli potrebe po podpori ali pomoči znotraj jasno skomunicirano, da se lahko v vsakem trenutku na nekoga izmed pooblaščenih in strokovnih delavcev vsak od dijakov obrne. To je agenda, ki se jo želi zasledovati in to je lahko tudi tema skupnega sestanka.

Eva Bolha je podprla obravnavo točke, saj se v okviru svoje nacionalne mladinske organizacije v zadnjem letu in pol precej ukvarja s tem področjem. Povedala je, da je

poleg preventive potrebna tudi kurativa. Potrebne je zelo veliko dela, da se z mladimi vzpostavi varen prostor, kjer sploh lahko povedo kaj so njihove težave. Izkušnja v njihovi organizaciji je, da ko so pričeli z delavnicami pri tabornikih, je, čeprav so primarno naslavljali taborniško okolje, so prihajale tudi zgodbe iz njihovega osebnega življenja, družinskega in šolskega okolja. Menila je, da so mladinske in nevladne organizacije na tem področju ključen deležnik, ki lahko podpira to področje in naslavlja varen prostor ter tako podpira tudi formalno izobraževanje. Urban Lečnik Spaić se je zahvalil za podporo in predlagal, da se v prihodnje sestanke in pogovore vključi tudi policijo. Menil je, da take prakse sedaj ni in da naj se na policijskih postajah ali specializirajo posamezniki za to področje ali pa se določijo po vzoru koordinatorjev za mlade po ministrstvih kontaktne točke, zato so pogovori s policijo smiselni. To bi omogočilo lažje sodelovanje in poznavanje med deležniki.

Mojca Štruc je povedala, da je policija oziroma ministrstvo za notranje zadeve ob pričetku izpostavljanja medvrstniškega nasilja v medijih, vodilo delovno skupino v kateri so sodelovali različni resorji, tudi ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, ministrstvo za digitalno preobrazbo, ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, tožilstvo ter tudi nekaj nevladnih organizacij. V delovni skupini so obravnavali navedeno problematiko, pripravili tudi priporočila. Delovna skupina je sicer končala z delom. Omenila je tudi memorandum iz leta 2023, ki je bil podpisan tudi s strani prej naštetih ministrstev, v njem pa je med drugim tudi zaveza, da se vsaj naslednja tri leta pripravljajo aktivnosti na področju preprečevanja in naslavljanja nasilja, sicer na spletu. Na ministrstvu za digitalno preobrazbo torej vodijo te aktivnosti v okviru svojih pristojnosti in mladinske organizacije ter druga pristojna ministrstva vabijo k sodelovanju. Predsednik Sveta je poudaril, da je vendarle spodbudno, da celotna družba postaja bolj senzibilna do različnih oblik nasilja, ki se pojavljajo. Problem pa je, da prihajajo vedno nove pojave oblike nasilja, ki izhajajo tako iz različnega načina življenja, drugačne tehnologije itn.

SKLEP št. 7/1:

Svet Vlade RS za mladino predlaga Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, da preveri in poroča v kolikšni meri in na katerih področjih so mladinske organizacije že vključene v obstoječe programe dela na področju preprečevanja nasilja med mladimi in o tem poroča na eni od naslednjih sej.

SKLEP št. 7/2:

Do 15.9. 2025 se organizira skupni sestanek na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje s predstavniki mladinskih organizacij v Svetu Vlade RS za mladino. Na sestanek se povabijo tudi predstavniki Ministrstva za notranje zadeve in predstavniki ministrstva za digitalno preobrazbo.

K točki 8:

Točko Narava kot prostor za razvoj in učenje mladih je predstavil Urban Lečnik Spaič. Povedal je, da je točka tudi v povezavi s predhodno glede nasilja, pa tudi s celotno vzgojo, tudi npr. na prekomerno uporabo telefonov. Zveza tabornikov Slovenije iz katere izhaja, večino programov izvaja v naravi, prav tako pa veliko aktivnosti v naravi izvajajo tudi druge organizacije. Želijo si, da bo narava tudi v nadaljnjih letih bila prostor primeren za učenje, vendar v današnjem času to ni več tako preprosto. Zato spodbujajo, da se na ravni ministrstev oziroma na ravni celotnega procesa vzgoje in izobraževanja naravo kot element učnega procesa vključi, da se spodbuja. Učno uro je sicer najlažje izvesti v učilnici, kjer so na voljo ustrezne naprave, vendar menijo, da je pomemben doprinos, da so otroci in mladi v naravi. Otroci in mladi so tako lažje v stiku drug z drugim. S tem se krepijo čustvene vezi, timsko delo ipd. Zavedajo se, da je to danes težje izvajati, saj je dostop do narave vedno bolj otežen, šole imajo vedno večje izzive s transportom mladih do najbližjih primernih lokacij ali gozda. Želijo si, da bi bila narava pomemben del izobraževalnega procesa, tako formalnega kot neformalnega, hkrati pa si želijo podporo, da lahko izvajajo aktivnosti v naravi. Ugotavljajo, da so vedno nove omejitve, hkrati pa se zavezujejo, da pustijo naravo tako kot je bila oziroma še bolje ohranjena.

Tine Pahor je povedal, da aktivnosti v naravi krepijo zdrav način življenja, ampak tudi spodbujajo mlade k trajnostnemu načinu življenja. Te aktivnosti ne ozaveščajo le o prej navedenih prednostih psihofizioloških aktivnostih, temveč tudi o okolju, kako in pred čim ga zaščititi, kaj mu škodi in tudi kako ga zdraviti. Vendarle je okolje živa tvorba. Zaščita okolja je torej tema, ki je, ne le vse bolj relevantna, temveč tudi pomembna in tu se lahko naredi bistven korak k trajnostnemu razvoju. Mlade spodbuja k prostovoljnim dejavnostim oziroma akcijam, ki so usmerjene v zaščito okolja kot npr. čistilne akcije gozdov ali površin, tako urbanih kot ruralnih. Z vidika strojnega inženirstva pa bi tovrstne aktivnosti lahko spodbujale bodoče generacije raznih inženirjev, od strojnih do elektrotehniških, da bi se vse bolj usmerjali v razvoj nizko oziroma brezogljnih tehnologij, tako na področju vsakdanje uporabe kot tudi visokotehnološkega področja in proizvodnih tehnologij, ki so še vedno največji vir onesnaženja. S tem bi se lahko tovrstno reševanje problematik tudi pospešilo, s tem pa bi se razvijal tudi dolgoročni potencial, saj Slovenija kljub svojim nizkim proizvodnim kapacitetam ima potencial na

visokotehnološkem trgu, kjer ni potrebe po masovni proizvodnji oziroma je le-ta zelo omejena. Takih je tudi veliko primerov podjetij v Sloveniji kot je denimo Dewesoft, ki se ukvarja z razvojem in proizvodnjo visokotehnološko merilnih naprav. Ob tem pa spodbuja tudi mlade podjetnike, tako na lokalni kot nacionalni ravni, da se usmerijo v tovrstne gospodarske sektorje, povezane s trajnostnim razvojem. Vse to ima lahko velik učinek tako na mlade in njihovo fizično in duševno zdravje, kakor tudi na okolje in slovensko gospodarstvo. Kar pa ni samo po sebi zanemarljivo.

Eva Bolha je poudarila, da imajo aktivnosti, ki se odvijajo v naravi dobrodejen učinek na mlade. Tako se spodbujajo tudi novi dialogi in varni prostori, da se lahko mladi pogovarjajo tudi o stvareh, ki niso samo šola in težavah, ki jih imajo.

Klemen Ploštajner je prosil za pojasnilo, kaj pomeni otežen dostop do narave oziroma pojasnilo s primerom npr. v obliki trenda.

Predsednik Sveta je povedal, da je bilo izrečenih nekaj preveč pavšalnih ugotovitev, ki jih želi komentirati. Pojasnil je, da imajo učenci pouka 20 do 32 ur tedensko in 35 tednov v letu, dodatno pa so trije tedni za dejavnosti. Zmnožek tega pokaže razmerja kaj je v učilnici in kaj izven učilnice ter na kakšen način. Sama prenova učnih načrtov, ki je v zaključni fazi; prejšnji četrtek je strokovni svet sprejel vse učne načrte po vertikali za osnovno šolo in gimnazijo; vsebuje tako imenovane skupne cilje. Eno od področij teh skupnih ciljev je dobrobit, trajnostni razvoj in še nekaj področij. Na vsebinskem delu pa tri tedne dejavnosti v šolskem delu, od katerega je vsaj tretjina namenjena na prostem. Generalno se spodbuja izdelava učilnice na prostem, ena aktivnost teče preko šolskih »eko vrtov«, tudi v sodelovanju s pristojnim ministrstvom za okolje, kjer je poudarek na učenju na prostem. Nadalje obstaja 26 centrov šolskih in obšolskih dejavnosti, ki delujejo prav na načelu poudarjanja izobraževanja in življenja v naravnem okolju. Trenutno je v proceduri tudi zakon o osnovni šoli, kjer se poseben poudarek daje tudi šoli v naravi, ki je namenjena učenju na prostem. Vsekakor pa predsednik Sveta meni, da je potrebno temu področju tudi vnaprej namenjati posebno podporo. Nekatere šole vstopajo v poseben način poučevanja z gibanjem, ki se dogaja v šolskem okolju. Je pa res, da nimajo vse šole enakih možnosti glede tega.

Urban Lečnik Spaić je menil, da je pomembno, da se zavezujemo k nadaljnjemu spodbujanju aktivnosti na prostem ali v naravi. Pohvalil je uporabo CŠOD, opozoril pa na ceno prevozov tako do CŠOD kot za ostale, ki postaja vse bolj pomemben element. Prav tako je izpostavil, da vedno več lokalnih skupnosti omejuje možnost taborjenj, kar pa je glavna poletna aktivnost tabornikov. V tem delu konkurirajo s pridobitnimi dejavnostmi kot npr. glampingi, kampi ipd. Tu prav tako opažajo trend omejitvev.

SKLEP št. 8/1:

Svet Vlade RS za mladino podpira nadaljnje spodbujanje učenja v naravi.

SKLEP št. 8/2:

Svet Vlade RS za mladino podpira prizadevanja mladinskih organizacij za dostop do javnih in nejavnih površin in infrastrukture za izvedbo programov v naravi.

K točki 9:

Točko Požarna varnost v prostorih za mlade je predstavil Urban Lečnik Spaić. Predstavil je osebno izkušnjo, primer požara v Dijaškem domu Ivana Cankarja in menil, da lahko na tem področju vsi skupaj naredimo več. Ob tem požaru je bilo v prostorih po njihovi oceni 350, 360 mladih; nekateri so se rešili preko obstoječe infrastrukture, nekaj mladih je skočilo skozi okna, nekaj pa se jih je reševalo preko lestev. V požaru na srečo ni bilo nobene smrtne žrtve, kar je velik uspeh. Je pa ta dogodek oziroma intervencija razkrila marsikaj. Opozoril je na kasnejši velik požar v diskoteki v Severni Makedoniji, ki se je končal zelo tragično. Požar v dijaškem domu je odprl več razprav, ena od teh so javljalniki, ki pa po njegovem niso najpomembnejši. Ključna se mu zdi namreč ozaveščenost. Zaradi tega gasilci tudi izvajajo preventivne aktivnosti, v sodelovanju z javnimi ustanovami, vendar ne vsemi. Te dejavnosti (vaje požarne varnosti) izvajajo z ustanovami na terenu, kjer so prisotni in ustanovami, ki jih k temu pozovejo. Povedal je, da na njegovem območju vse vzgojno izobraževalne ustanove tega z njimi ne izvajajo. Menil je, da je škoda in povedal, da za primer Viča v Ljubljani lahko pove, da jih šole, gimnazije in fakultete niso dodatno kontaktirale glede tega. Zato meni, da omenjeni dogodek ni dovolj ozavestil potrebe po požarni varnosti, da bi razmere bolje uredili. Opozoril je, da obstaja kar nekaj javnih objektov, ki nimajo javljalnikov požarov oziroma senzorjev, ki zaznavajo požare. Še bolj pomembna pa je ozaveščenost, vaje in priprave na to, kaj se zgodi in kaj storiti, če zagori. Izpostavil je, da spodbuja Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, da se vsaj organizacije v njegovi pristojnosti zavedajo pomembnosti teh usposabljanj. Povedal je tudi, da gre za tematiko, ki zajema pristojnosti več ministrstev, ki se lahko pri varnosti pokaže kot velik izziv.

Predsednik Sveta je povedal, da je obravnavana tematika izredno pomembna in resna. Po požaru so sledile določene aktivnosti v različnih kategorijah objektov, kjer gre tudi za določene vaje, vključno z evakuacijo. Na ministrstvu se zavedajo, da je evakuacija v vrtcu popolnoma drugačna kot evakuacija v gimnaziji. Zato je bilo veliko aktivnosti usmerjenih v evakuacijo in preventivnim delovanjem glede tega. Na to so bile opozorjene

tudi vse organizacije pod pristojnostjo ministrstva za vzgojo in izobraževanje, je pa opozoril, da gre za bistveno razliko ali so objekti bivalni ali pa so objekti, kjer se izvaja vzgojno izobraževalni proces. Glede na različne pristojnosti več ministrstev npr. ministrstva za naravne vire, za vzgojo in izobraževanje, za obrambo, kjer je umeščena zaščita in reševanje, obstaja tudi skupina, ki pripravlja aktivni načrt krepitev požarne varnosti, tako na tehničnem področju kot tudi na preventivnem delu. Poleg tega pa obstaja investicijski delež v pasivno ter tudi aktivno požarno zaščito, predvsem, kjer gre za bivalni del ali pa otroke z invalidnostjo, pa je potrebno skrbeti za večjo stopnjo aktivne požarne zaščite. Te aktivnosti tečejo še naprej. Glede na omenjene dogodke pa je predsednik Sveta opozoril tudi na vlogo lastnikov in upravljalcev objektov, ki so dolžni ravnati v skladu z ukrepi, ki jih zahteva požarna varnost. Podprl je skrb za požarno varnost, povedal je, da se v to vlaga v tem letu tudi precejšnja sredstva. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je vse vzgojno izobraževalne zavode opozorilo na preventivne aktivnosti, ki vključujejo tudi evakuacijo v primeru požara.

Jaka Trilar je menil, da se pri mladinskih organizacijah lahko hitro zgodi, tudi glede na to, da jih precej deluje na prostovoljni osnovi, da niso dovolj ozaveščene, zato je podprl predlog o izboljšanju preventivnih aktivnosti uporabnikov in lastnikov ali upravljalcev glede izobraževanja v zvezi s požarno varnostjo in zaščito. Klemen Ploštajner je opozoril na diskrepanco med formalnim in neformalnim učenjem, še posebej glede dejavnosti v naravi. Izvajanje take neformalne dejavnosti v naravi predpostavlja tudi izvajanje z manj rigoroznimi pravili. Zato je glede predlaganih smernic menil, da je potrebno prepoznati, da gre na eni strani za prostore, kjer se izvaja bolj formalna dejavnost in prostore v katerih se gibajo mladi, se tam želijo gibati ter je prav, da se, ti prostori pa so relativno neformalni. Kot očiten primer tega je podal cono Metelkova. Menil je, da bi moral biti pristop do takih in podobnih prostorov nekoliko drugačen, gre pa za prostore, ki so z vidika razvoja mladih in svobodnega delovanja izjemno pomembni in pogosto tudi bolj ključni kot formalni prostori. Urban Lečnik Spaić je na primeru Dijaškega doma Ivana Cankarja pojasnil tudi druge vidike smernic, kot npr. komuniciranje v primeru požara in primeroma naštel npr. sporočila za starše, nasvete kdaj in kako se pogovarjati, v kakšnih skupinah. Predsednik Sveta je menil, da je formalni del izobraževanja glede tega dovolj natančno urejen, od januarja 2025 pa še toliko bolj, zato meni, da so dokumenti za šolsko okolje dovolj jasni. Izrazil je skrb, da bi priprava smernic za področje mladinskega dela postavila velike ovire za delovanje različnih skupin v različnih okoljih. V šolskem okolju take smernice v celotni vertikali obstajajo, in sicer v smislu priporočil za evakuacijo.

SKLEP št. 9:

Svet Vlade RS za mladino poziva posamezne organizacije oziroma lastnike ali upravljalce prostorov, da preverijo izvajanje ukrepov na področju zagotavljanja požarne varnosti, vključno s proučitvijo možnosti sofinanciranja požarno varnostne nadgradnje.

K točki 10:

Točko Upravno-pravna podpora mladinskim organizacijam je predstavila Ines Korošec. Namen točke je spodbujanje razvoja sistemskih rešitev, ki bodo mladinskim organizacijam omogočile preglednejšo, dostopnejšo in svetovalno naravnano podporo. Mladinske organizacije se pri svojem delu redno srečujejo z upravnimi postopki, ki niso poenoteni niti med različnimi državnimi resorji niti znotraj samih upravnih enot. Zato pogosto naletijo na neživiljenjske zahteve, pomanjkanje svetovanja in toga birokratska pravila, ki ne upoštevajo posebnosti mladinskega sektorja. Kot prvo mladinska društva se pri spremembah temeljnih aktov pogosto srečujejo z administrativnimi ovirami, ki izhajajo iz formalizma in ne iz vsebine. Vloge se navadno zavračajo zaradi tehničnih malenkosti kot so napačen vrstni red členov, uporaba narekovajev namesto dvopičij ali nekakšne slogovne nepravilnosti. Javno dostopne smernice in vzorci statuten ne obstajajo, kar vodi do negotovosti in improvizacije pri pripravi samih dokumentov. Upravno tolmačenje ni usklajeno med enotami, zato lahko enaka vloga v enem kraju uspe, v drugem pa ne. Predstavila je tudi primer iz prakse; organizacija je morala trikrat popravljati statut, zaradi napačnega poimenovanja organa, izvršni odbor namesto upravni odbor, vejic in napačnega zaporedja členov ob glasovanju. Kot drugo je podala primer spremembe aktov ustanov, npr. fundacij ali zavodov, ki so pogosto še manj pregledne in še bolj zapletene kot pri društvih. Ni javno objavljenih navodil, ni seznamov potrebnih dokumentov ali razlage samih postopkov, velikokrat prejmejo zavrnitve brez dodatne razlage ali pojasnila, odvisni so od subjektivnega tolmačenja uradnikov, saj zakonodaja npr. zakon o ustanovah ne vključuje dovolj podrobnih postopkovnih določil. Dodatni primer iz prakse; ena od fundacij je želela razširiti svojo dejavnost z novim programom, vendar je bila vloga zavrnjena z obrazložitvijo, da ni skladna z ustaljeno prakso, brez pojasnila kako bi to lahko popravili. Ko seštejejo izkušnje društev in fundacij, postane jasno, da gre za širšo sistemsko težavo. Po mnenju CNVOS iz leta 2022 je to ena ključnih administrativnih ovir za delovanje nevladnih organizacij. Kot tretje je izpostavila postopke prijave dogodkov na upravni enoti ali policiji, ki so zastareli, nepregledni, prav tako pa so lokalno med seboj različni. Obrazci so pogosto oziroma v večini še vedno fizični in zahtevajo ročni podpis. Organizatorji nimajo možnosti predhodnega pregleda ali svetovanja. Upravni organi zahtevajo dopolnitve tik pred

dogodkom, kar pa lahko pomeni tudi tveganje, recimo spremembo programa, odpoved samega dogodka ali spremembo lokacije, kar pa je tik pred samo izvedbo praktično nemogoče. Nujno potrebno je poenotenje postopkov in obrazcev za prijavo dogodkov na ravni države ter vzpostavitev možnosti svetovanja pred oddajo same prijave. Hkrati pa je nujno potreben razvoj enotnega spletnega portala za prijave javnih prireditev z možnostjo sledenja v kateri fazi je sama prijava.

Odzval se je Jure Trbič, ki je menil, da gre za pavšalne navedbe. Glede mnenja CNVOS iz leta 2022 je povedal, da se je v tem času na upravnih enotah stanje precej izboljšalo. Le-te imajo tudi svetovalno funkcijo, izvrševanje pa je delno res odvisno tudi od velikosti posamezne upravne enote. Glede neenotnih praks je ministrstvo za javno upravo opravilo pomemben napredek. Ob tem je pojasnil tudi vlogo ministrstva za javno upravo do upravnih enot. Glede društev in organizacij je povedal, da se kritika pravilno nanaša na upravne enote, glede zasebnih zavodov pa gre za registracijo na sodiščih, na katere ministrstvo za javno upravo nima vpliva. Način ustanavljanja ustanov je možen na dva načina, preko oporoke ali s sklepom pristojnega ministrstva. Glede zakona o ustanovah je povedal, da drži, da proces ni natančno določen, gre pa tudi za že precej zastarelo ureditev. Glede razmerja med ministrstvom za javno upravo in upravnimi enotami je povedal, da po vsebinski plati delo upravnih enot sodi v različne resorje, kar je razvidno tudi iz zakona o državni upravi. Ministrstvo za javno upravo je pristojno za finančno, organizacijsko in kadrovske plat upravnih enot, vsebinsko pa ne. Navedena problematika postopkov pa je pretežno v pristojnosti ministrstva za notranje zadeve, tako zakon o društvih kot tudi zakon o javnem redu in miru glede dogodkov. Prakso na upravnih enotah tako lahko poenoti le pristojni resor. Poleg zakona o splošnem upravnem postopku za katerega je bila pravkar pripravljena novela zakona pa je omenil še projekt, ki ga Ministrstvo za javno upravo s Fakulteto za upravo vodi že leta, in sicer Upravna svetovalnica. Le-ta je na spletu dostopna splošni javnosti, v njej je opisanih veliko konkretnih problemov in odgovorov, ki so strokovno utemeljeni, tako s strani fakultete kot tudi ministrstva za javno upravo, ki to prebere in verificira, da pravno in vsebinsko ustreza. Ti odgovori so lahko dober argument tudi pri uporabi v posameznih konkretnih postopkih na lokalnih ravneh. Glede smernic in v povezavi z nevladnimi organizacijami, ki sodijo na področje ministrstva za javno upravo ter podpornim okoljem zanje, je povedal, da le-ta za nevladne organizacije in prostovoljstvo financirajo že dolga leta, konkretno je podal primer Horizontalne mreže za nevladništvo, to je CNVOS in za prostovoljstvo, ki ga konkretno pokriva Slovenska filantropija, ob tem pa financirajo tudi 12 regijskih središč za nevladne organizacije, kjer se srečujejo s takimi in podobnimi problemi kot so bili predstavljeni. Zato se ni strinjal, da svetovanja ne obstajajo, na CNVOS pa je bil pripravljen tudi primer, kako pripravljati ustanovne akte. V primeru

velikih diskrepanc zato svetuje, da se obrnejo na pristojna ministrstva. Glede digitalne prijave dogodkov je povedal, da jo podpira, vendar v primeru lokalnih skupnosti opozoril, da so le-te pri tem avtonomne. Nekatere to imajo, kar na ministrstvu za javno upravo pozdravljajo, vsekakor pa tovrstno prakso na tako imenovane mehke načine sugerirajo in jo nenazadnje tudi financirajo, prisila pa ni mogoča.

Urban Lečnik Spaić je povedal, da je po njegovih izkušnjah le en od osmih primerov upravnih postopkov potekal brez zapletov. Pojasnil je, da je pri sodni praksi, ki se tudi beleži, drugače kot pri upravnih postopkih, kjer v primeru odsotnosti komuniciranja med organizacijami, pretoka ni. Določeno možnost pomoči lahko organizacija dobi pri CNVOS.

Lucija Sevšek je povedala, da na zvezi študentskih klubov pokrivajo precej klubov, ki se srečujejo s takimi in podobnimi težavami. Na zvezi ŠKIS so se glede tega že obrnili na ministrstvo za notranje zadeve ter jim pojasnili problematiko neenakopravne obravnave temeljnih aktov. Ministrstvo za notranje zadeve jim je prvič odgovorilo, da bodo pripravili strokovne napotke za upravne enote, v kolikor bodo ugotovili, da so ti potrebni. Nadaljnjih odgovorov oziroma informacij pa niso dobili. Zato je predlagala vzpostavitev dialoga z njimi, da pridobijo povratno informacijo in v primeru, da se ugotovi, da so strokovni napotki res potrebni, da se oblikuje skupina v kateri bi marsikdo od mladinskih organizacij želeli sodelovati s konkretnimi primeri in predlogi.

SKLEP št. 10/1:

Svet Vlade RS za mladino poziva Ministrstvo za notranje zadeve, da se sestane s predstavniki mladinskih organizacij in združenj v Svetu Vlade RS za mladino, kjer evidentirajo ključna področja in možnosti sprememb pri urejanju administrativnih zadev, ki se dotikajo dela mladinskega sektorja.

SKLEP št. 10/2:

Ministrstvo za javno upravo v roku meseca dni pripravi odziv, ki vključuje povezave do ukrepov (spletnih strani oziroma aplikacij svetovalnic glede upravnih postopkov, temeljnih aktov itn.) , ki so v pomoč pri reševanju navedene relevantne problematike.

SKLEP št. 10/3:

Svet Vlade za mladino poziva vse organe, naj v praksi upoštevajo specifične in raznolikosti upravno pravnega delovanja mladinskih organizacij in spodbujajo aktivno državljanstvo mladih ter aktualizirajo navodila in priporočila, ki so na to vezana.

K točki 11:

Razprave ni bilo.

Predsedujoči Svetu Vlade RS za mladino se je zahvalil članom in članicam za konstruktivno sodelovanje in jim zaželel lepe počitnice.

Seja je bila zaključena ob 16:05 uri.

Zapisnik je pripravljen na podlagi zvočnega posnetka seje.

dr. Vinko LOGAJ

M I N I S T E R

Predsednik Sveta Vlade RS za mladino

Zapisal:

Mag. Andraž Zgonc

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje

Urad RS za mladino